

bygninger uden hensyn til disses art. Et sådant absolut standpunkt kan efter kommissionens opfattelse ikke være holdbart, idet en meget stor del af de under justitsministeriet hørende bygninger er af ganske almindelig art, såsom tjenesteboliger, kontorbygninger o. lign., til hvilke det ikke kan være påkrævet at benytte arkitekter, som er i besiddelse af den særlige erfaring og sagkundskab, der udkræves ved behandlingen af byggespørgsmål indenfor visse under ministeriet hørende specielle områder, f. eks. fængselsvæsenet. For sådanne almindelige bygningers vedkommende må et tilsyn med amtsarkitekter forventes i enhver henseende at ville være lige så betryggende som det tilsyn, der under den bestående ordning udøves gennem en af justitsministeriet antaget arkitekt.

Kommissionen må ud fra de foran gengivne betragtninger, der ligger til grund for kommissionens forslag om at overdrage amtsarkitekterne „aktive arkitektopgaver“ vedrørende statens bygninger og statsbyggeri, fastholde, at amtsarkitekterne bør benyttes til opgaver af den omhandlede art overalt, hvor ikke særlige modhensyn gør sig gældende.

De grunde, der fra flere styrelses side er blevet anført, for at bibeholde bestående ordninger, har efter kommissionens opfattelse ikke en sådan vægt, at man har ment at kunne ændre sit forslag. Hvad specielt tilsynsopgaverne angår, finder man her særlig anledning til at pege på, at der ved en ordning, hvorved tilsynet med statens bygninger lægges i hænderne på lokale arkitekter, må antages, — i hvert fald som almindelig regel — at kunne opnås et mere effektivt og tilfredsstillende tilsyn end ved en ordning, hvorved tilsynet udøves af en i København bosiddende arkitekt.

Med hensyn til de mere administrative opgaver, der er tiltænkt amtsarkitekterne, er kommissionens forslag i alt væsentligt blevet tiltrådt af de interesserede styrelser. En undtagelse danner dog statens jordlovsudvalg, der uden nærmere kommentarer har udtalt, at det må anses for uheldigt, at andre organer end jordlovsudvalgets særlige arkitekttilsyn medvirker ved opførelsen af husmandsbrug og landarbejderboliger. Kommissionen skal hertil — næst at henvise til, at det omhandlede byggeri ikke er væsensforskelligt fra en del af det byggeri, som udføres med lån efter den almindelige byggestøttelovgivning, og at der ikke stilles særlige krav til specialviden hos de arkitekter, der skal foretage den tekniske behandling af sagerne, jfr. herved kommissionens betænkning pag. 46 — blot bemærke, at det måtte forekomme ganske irrationelt, såfremt man efter amtsarkitektordningens gennemførelse opretholdt en særlig arkitektordning på det heromhandlede område, ikke mindst når henses til, at det indtil 1946 i det store og hele var de samme arkitekter, der — henholdsvis af indenrigsministeriet og jordlovsudvalget — blev benyttet til behandling af sager om parcelhuse og om landarbejderboliger.

Med hensyn til de af kirkeministeriet nu fremførte betæneligheder ved at overdrage tilsynet med folkekirkens bygninger til amtsarkitekter skal man henlede opmærksomheden på, at kirkeministeriets ændrede indstilling til spørgsmålet tilsyneladende i nogen grad beror på den antagelse, at der til den foreslåede ordning kun skal knyttes 8 arkitekter imod oprindelig påtænkt 20. Kirkeministeriet har formentlig ikke været opmærksom på, at der alene er tale om en ændret område inddeling og ikke om nogen nedsættelse af arkitekternes antal, idet dette ved forslaget om ansættelse af 3 arkitekter i hvert arkitektområde tværtimod i forhold til det udkast, der i sin tid blev forelagt kirkeministeriet, er blevet udvidet til 24. — Også den af direktoratet for statsskovbruget afgivne erklæring kunne tyde på at være afgivet ud fra den antagelse, at der til ordningen kun tænkes knyttet 8 arkitekter.

Hvad endelig angår det standpunkt, der er indtaget af de kgl. bygningsinspektører og af Akademisk Arkitektforening og Dansk Arkitektforening — at der til udførelse af projekter til nyt statsbyggeri ikke bør benyttes statsansatte arkitekter, der udfører admi-